

ZUS DLA CIEBIE

Magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Wbrew powszechnemu mniemaniu, ZUS nie zajmuje się tylko emeryturami. Wykonuje ponad 30 różnych zadań – pisze
Przemysław Przybylski,
Rzecznik Prasowy ZUS.

str. 2

Ponad połowa robotników budowlanych, którzy obejrzeli w telewizji spoty kampanii społecznej „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki, poślizgnięcia”, deklaruje, że będzie bardziej uważać na swoje bezpieczeństwo podczas pracy na wysokości.

str. 2

Wszystkie emerytury, renty i inne świadczenia z ubezpieczeń społecznych od marca będą wyższe. Komu przysługuje podwyżka i na jakich zasadach – wyjaśnia
Wisława Lempka
z Departamentu Świadczeń Emerytalno-Rentowych Centrali ZUS.

str. 3

Powiadom ZUS o przychodach

Emeryci i renciści, którzy dorabiają do swoich świadczeń, do końca lutego powinni powiadomić ZUS o osiągniętych przez siebie przychodach w 2009 r.

Przychody rozlicza się na podstawie zaświadczenia od pracodawcy zatrudniającego emeryta lub rencistę. Osoby opłacające składki same za siebie (np. prowadzące działalność gospodarczą) zobowiązane są do przedstawienia oświadczenia o wysokości przychodu. Zaświadczenie należy dostarczyć do oddziału ZUS, który wypłaca emeryturę lub rentę.

Informacja o przychodach potrzebna jest ZUS-owi do rozliczenia wypłacanego świadczenia. Zgodnie z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, osoby, których dodatkowy przychód mieści się w przedziale pomiędzy 70 proc. a 130 proc. kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (czyli pomiędzy 25 999,80 zł a 48 285,20 zł), otrzymują swoje świadczenie w zmniejszonej wysokości.

Przychód w kwocie wyższej niż 130 proc. przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia powoduje zawieszenie emerytury lub renty, zaś przychód nie przekraczający 70 proc. nie wpływa na wysokość wypłacanego świadczenia.

Jednocześnie ZUS rozpoczął wysyłanie rocznych rozliczeń podatkowych PIT, które do 28 lutego trafiają do wszystkich zainteresowanych. Zakład zobowiązany jest sporządzić i przekazać roczne obliczenie podatku dochodowego za 2009 r. osobom, które choć przez jeden miesiąc ubiegłego roku otrzymywały z ZUS świadczenie. Dotyczy to przede wszystkim emerytów, rencistów, osób otrzymujących świadczenia i zasiłki przedemerytalne oraz renty socjalne.

Zmiany w formularzach ubezpieczeniowych

Ważna wiadomość dla przedsiębiorców. Od 1 stycznia obowiązują nowe wzory formularzy ubezpieczeniowych i nowa wersja programu PŁATNIK.

PLATNIK WYPEŁNIA POLA W WYZNACZONYCH KRATKACH KOMPUTEROWO, NA MASZYNE LUB RĘCZNIE
DUŻYMI DRUKOWANYMI LITERAMI, CZARNYM LUB NIEBIESKIM KOLOREM.

ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	ZUS ZSWA	strona: 1	ZGŁOSZENIE / KOREKTA DANYCH O PRACY W SZCZEGÓLNYCH WARUNKACH LUB O SZCZEGÓLNYM CHARAKTERZE
I. DANE ORGANIZACYJNE			
01. Identyfikator zgłoszenia	02. Data nadania (dd / mm / rrrr)	03. Nalepka "R"	
Nf Nf Nf R R R R			
II. DANE IDENTYFIKACYJNE PŁATNIKA SKŁADEK			
01. Numer NIP (wpisać bez kresek)	02. Numer REGON		
03. Numer PESEL ¹⁾	04. Rodzaj dokumentu:		05. Seria i numer dokumentu

Nowe wzory zostały wprowadzone Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 23 października 2009 r. Rozporządzenie zaktualizowało formularze ZUS DRA i ZUS RSA, a także wprowadziło całkowicie znowelizowany formularz ZUS ZSWA, czyli *Zgłoszenie/korekta danych o pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze*. Wszystkie trzy dokumenty w wersji do wypełnienia i wydruku można znaleźć na internetowej stronie ZUS pod adresem www.zus.pl. Aktualne wersje formularzy ubezpieczeniowych są również dostępne w placówkach ZUS w całym kraju.

Nowe wzory formularzy dostępne są również w programie PŁATNIK. Nowa wersja programu, oznaczona symbolem 8.01.001 do-

stosowana jest do wypełniania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o emeryturach pomostowych. Płyty instalacyjne z nowym PŁATNIKIEM można bezpłatnie odebrać we wszystkich jednostkach Zakładu, program dostępny jest również w Internecie.

I jeszcze jedna ważna zmiana, o której powinni pamiętać wszyscy płatnicy: od nowego roku wszystkie dokumenty przekazywane do ZUS za każdego ubezpieczonego będącego obywatelem Polski muszą zawierać poprawny numer PESEL (dotychczas w przypadku jego braku można było wpisywać NIP lub numer dowodu osobistego). Brak PESEL-u lub jego niepoprawność spowoduje odrzucenie przez ZUS takiego dokumentu.

e-PIT w ZUS

50 tys. deklaracji podatkowych PIT-11 za 2009 r. za wszystkich pracowników Zakładu Ubezpieczeń Społecznych po raz pierwszy zostanie wysłanych do urzędów skarbowych wyłącznie w formie elektronicznej. Będzie to możliwe dzięki zakupionej przez ZUS aplikacji eDeklaracje firmy GAVDI. ZUS jest pierwszą instytucją publiczną, która korzysta z tego rozwiązania na taką skalę.

Obowiązkowe wypadkowe od zlecenia

Od 1 stycznia 2010 r. wszyscy zleceniobiorcy oraz osoby z nimi współpracujące objęte ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu. Składkę na ubezpieczenie wypadkowe, wraz z pozostałymi składkami na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne, opłaca zleceniodawca. Ma na to czas do 15. dnia miesiąca za miesiąc poprzedni.

**Przemysław
Przybylski**
Rzecznik Prasowy ZUS

Czym zajmuje się ZUS

Wbrew powszechnemu mniemaniu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie zajmuje się tylko emeryturami. Wykonuje ponad 30 różnych zadań, wynikających głównie z ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, oraz szeregu innych aktów prawnych. Do zadań ZUS należą m.in.:

- a) realizacja przepisów o ubezpieczeniach społecznych, a w szczególności:
  - stwierdzanie i ustalanie obowiązku ubezpieczeń społecznych,
  - ustalanie uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych oraz wypłacanie tych świadczeń,
  - wymierzanie i pobieranie składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych,
  - prowadzenie rozliczeń z płatnikami składek z tytułu należnych składek i wypłacanych przez nich świadczeń podlegających finansowaniu z funduszy ubezpieczeń społecznych,
  - prowadzenie indywidualnych kont ubezpieczonych i kont płatników składek,
  - orzekanie przez lekarzy orzeczników Zakładu oraz komisje lekarskie Zakładu dla potrzeb ustalania uprawnień do świadczeń z ubezpieczeń społecznych;
- b) realizacja umów i porozumień międzynarodowych w dziedzinie ubezpieczeń społecznych;
- c) dysponowanie środkami finansowymi funduszy ubezpieczeń społecznych oraz środkami Funduszu Alimentacyjnego;
- d) zarządzanie środkami Funduszu Rezerwy Demograficznej;
- e) kontrola wykonywania przez płatników składek i przez ubezpieczonych obowiązków w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- f) kontrola zwolnień lekarskich;
- g) opracowywanie aktuarnych analiz i prognoz w zakresie ubezpieczeń społecznych;
- h) opiniowanie projektów aktów prawnych z zakresu zabezpieczenia społecznego;
- i) wystawianie osobom uprawnionym do emerytur i rent z ubezpieczeń społecznych imiennych legitymacji emeryta-rencisty;
- j) wydawanie Biuletynu Informacyjnego;
- k) popularyzacja wiedzy o ubezpieczeniach społecznych.

ZUS uświadamia zagrożenia na budowie

Ponad połowa robotników budowlanych, którzy obejrżeli w telewizji spoty kampanii społecznej „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki, poślizgnięcia”, deklaruje, że będzie bardziej uważać na swoje bezpieczeństwo podczas pracy na wysokości. To efekt kampanii społecznej „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki, poślizgnięcia” zrealizowanej w listopadzie i grudniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i Państwową Inspekcję Pracy.

Młody mężczyzna siedzi z grupą przyjaciół na schodach. Obok przechodzi piękna kobieta. W następnym ujęciu oboje stoją już na ślubnym kobiercu. Potem narodziny dziecka, mecz w telewizji, pieczone na ognisku kiełbaski, obrazy migają coraz szybciej i coraz głębiej penetrują przeszłość. Pod koniec błyska na sekundę fotografia małego chłopca zrobiona wiele, wiele lat temu. Potem czerń i zmiana obrazu: leżący na ziemi mężczyzna i krew. I wreszcie ostatni kadr: kamera pokazuje budowany właśnie wieżowiec. Teraz już wiemy – wyświetlany film z przeszłości był ostatnim, jaki zobaczył spadający z wysokości robotnik. Lektor pyta: „A ty jakie ślady pozostawisz po sobie na ziemi?”.

Trzydziestosekundowy spot pt. „Ślad” ostrzegający przed skutkami nieuwagi podczas prac na wysokościach wyemitowało w listopadzie i grudniu piętnaście ogólnopolskich i ponadregionalnych stacji telewizyjnych. Film obejrzało przynajmniej raz ponad 80 proc. osób, do których kierowana była kampania, a więc robotników budowlanych w wieku 20-44 lat. 90 proc. z nich uznało, że spot był przekonujący i interesujący, a 83 proc. zwróciło uwagę, że wyróżniał się na tle innych.

Interesująco przedstawiają się wyniki badań dotyczących spodziewanych zachowań na budowach. Połowa ankietowanych odbiorców kampanii jednoznacznie zadeklarowała, że po obejrzeniu spotu będzie bardziej uważać podczas pracy na wysokościach. Co czwarty z badanych przyznał, że teraz częściej zakłada kask ochronny i specjalistyczne szelki. 14 procent ankietowanych zapewnia, że pod wpływem kampanii społecznej będzie domagać się lepszego zabezpieczenia zbiorowego na budowie.

Upadki z wysokości to od lat jedna z najczęstszych przyczyn śmiertelnych wypadków na polskich budowach. Wyniki badań wskazują, że kampania przyniosła skutek w postaci wzrostu świadomości zagrożeń tego typu w środowisku osób pracujących na wysokościach. Mamy nadzieję, że przełoży się to na zmniejszenie liczby wypadków na budowach – mówi Elżbieta Łopacińska, członek zarządu ZUS ds. świadczeń.

Kampanię społeczną „Bezpieczeństwo pracy w budownictwie – upadki, poślizgnięcia” przygotowały wspólnie ZUS i PIP. Koszt emisji spotów sfinansowany został ze środków funduszu prewencji wypadkowej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Kalendarium ZUS

Luty 2010

03.02.2010 r.	Bezpłatne szkolenie z Programu Płatnik wersja 8.04.004. Organizator: Oddział ZUS w Zielonej Górze
03.02.2010 r.	Bezpłatne szkolenie doskonalące z obsługi programu Płatnik. Organizator: Oddział ZUS we Wrocławiu
03.02.2010 r.	Dyżur eksperta Oddziału ZUS w Zielonej Górze w siedzibie Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów województwa lubuskiego. Organizator: Oddział ZUS w Zielonej Górze
05.02.2010 r.	Termin opłacania składek za styczeń 2010 r. – jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze
05.02.2010 r.	Bezpłatne szkolenie dla pracodawców dotyczące Funduszu Emerytur Pomostowych oraz zmian w dokumentach i kodach stosowanych przy ich wypełnianiu. Organizator: Oddział ZUS w Toruniu
10.02.2010 r.	Termin opłacania składek za styczeń 2010 r. – osoby opłacające składkę wyłącznie za siebie
11.02.2010 r.	Dyżur telefoniczny oraz osobisty pracowników ZUS w siedzibie Katolickiego Ośrodka Psychologiczno-Pastoralnego w Toruniu „Cyrenejczyk”. Organizator: Oddział ZUS w Toruniu
12.02.2010 r.	Bezpłatne szkolenie dla pracodawców na temat zasad ustalania prawa do świadczeń w razie choroby i macierzyństwa z uwzględnieniem najnowszych zmian. Organizator: Oddział ZUS w Toruniu
12.02.2010 r.	Bezpłatne szkolenie dla płatników składek dotyczące zasad rozliczania przychodów pracujących emerytów i rencistów oraz wystawiania zaświadczeń dla potrzeb ZUS. Organizator: Oddział ZUS w Rybniku
15.02.2010 r.	Termin opłacania składek za styczeń 2010 r. – pozostali płatnicy

Podwyżka świadczeń z ZUS

Wszystkie emerytury, renty i inne świadczenia z ubezpieczeń społecznych od marca będą wyższe. ZUS jak co roku przygotowuje się do waloryzacji świadczeń. Komu przysługuje podwyżka i na jakich zasadach wyjaśnia Wisława Lempka z Departamentu Świadczeń Emerytalno-Rentowych Centrali ZUS.

Od 1 marca ZUS rozpoczyna akcję waloryzowania świadczeń. To dobra wiadomość dla emerytów i rencistów?

Tak, to bardzo dobra i miła wiadomość. Waloryzacja przeprowadzana jest co roku od 1 marca. Ponadto wskaźnik waloryzacji, od którego uzależniona jest podwyżka, uwzględnia oprócz średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w poprzednim roku kalendarzowym również co najmniej 20 proc. realnego wzrostu przeciętnego wynagrodzenia.

Zwiększenie tego wskaźnika podlega corocznie negocjacji w Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno-Gospodarczych. W razie niezgodnienia zwiększenia wskaźnika na forum Komisji, jego wysokość określała jest rozporządzeniem Rady Ministrów.

O ile wzrosną w tym roku emerytury i renty?

Dokładnie jeszcze nie wiadomo. Świadczenia podwyższa się o wskaźnik ogłaszany w lutym przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Ale można powiedzieć w przybliżeniu, że pod-

wyżka wyniesie około 4 proc., bo tyle zapisano w ustawie budżetowej na ten rok.

Jakie świadczenia będą podwyższone?

Waloryzacja dotyczy świadczeń przyznanych do końca lutego 2010 r. Podwyżka obejmie więc wszystkie świadczenia wypłacane przez ZUS: emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinne, nauczycielskie świadczenia kompensacyjne oraz dodatki do tych świadczeń, np. dodatek pielęgnacyjny czy dodatek dla sierot zupełnych. Zwaloryzowane zostaną także świadczenia i zasiłki przedemerytalne, renta socjalna oraz inne świadczenia pieniężne przysługujące na podstawie odrębnych przepisów np. świadczenie pieniężne dla osób deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR.

Czy aby otrzymać wyższe świadczenie trzeba składać wniosek do ZUS?

Nie, nie trzeba składać żadnych wniosków. W terminach płatności świadczeń wszyscy zainteresowani otrzymają decyzję waloryzacyjną. W decyzji zawarta jest informacja o wskaźniku

waloryzacji, według którego zwaloryzowano dane świadczenie. Decyzje te wydawane są z urzędu.

A jeżeli świadczeniobiorca nie będzie zgadzał się z wyliczoną podwyżką?

Od każdej decyzji Zakładu można się odwołać, również od decyzji waloryzacyjnej. Osoba zainteresowana ma prawo wnieść odwołanie, w terminie miesiąca od dnia doręczenia decyzji, do okręgowego sądu pracy i ubezpieczeń społecznych. Odwołanie wnosi się za pośrednictwem organu rentowego, który wydał decyzję.

Jaka jest różnica między waloryzacją a rewaloryzacją?

Rewaloryzacja – czyli odnowienie – jest to w systemie emerytalnym przeliczenie całego lub części portfela świadczeń według nowych jednolitych zasad. Ostatnio z całkowitą rewaloryzacją mieliśmy do czynienia w 1991 roku. Natomiast waloryzacja emerytur i rent to nic innego jak urealnienie wysokości świadczeń, czyli zachowanie ich dotychczasowej siły nabywczej.

Rozmawiała Aleksandra Bełkowska

DANE PODSTAWOWE

Minimalne wynagrodzenie za pracę: — w 2010 r.	1317,00 zł
Przeciętne wynagrodzenie: — w I kwartale 2009 r.	3185,61 zł
— w II kwartale 2009 r.	3081,48 zł
— w III kwartale 2009 r.	3113,86 zł
Prognozowane przeciętne wynagrodzenie na rok 2010	3146,00 zł

SKŁADKI

Minimalna wysokość składek za styczeń 2010 r. (ub. emerytalne, rentowe i chorobowe):	
1. przy 30 proc. kwoty minimalnego wynagrodzenia:	110,51 zł
2. przy 60 proc. prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego:	527,97 zł
Składka na ubezpieczenie zdrowotne (dla 1 i 2) — co najmniej	233,32 zł
Składka na Fundusz Pracy (dla 2) – co najmniej	46,25 zł
Składka na ubezpieczenie wypadkowe (dla 1 i 2)	od 0,67% do 3,33% p.w.

ZASIŁKI

Zasiłek pogrzebowy	
od 1 czerwca do 31 sierpnia 2009 r.	6371,22 zł
od 1 września do 30 listopada 2009 r.	6162,96 zł
od 1 grudnia 2009 r. do 28 lutego 2010 r.	6227,72 zł

EMERYTURY I RENTY

Minimalne:	
— emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna	675,10 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy	519,30 zł
— renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową i renta rodzinna wypadkowa	810,12 zł
— renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem lub chorobą zawodową	623,16 zł

EMERYTURY I RENTY

Dodatki do emerytur i rent	
— dodatek pielęgnacyjny, za tajne nauczanie	173,10 zł
— dodatek pielęgnacyjny dla inwalidy wojennego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji	259,65 zł
— dodatek dla sieroty zupełnej	325,36 zł
— dodatek kombatancki, świadczenie w wysokości dodatku kombatanckiego	173,10 zł
— dodatek kompensacyjny	25,97 zł
— świadczenie pieniężne dla żołnierzy zastępczej służby wojskowej przymusowo zatrudnianych w kopalniach węgla, kamieniołomach, zakładach wydobywania rud uranu i batalionach budowlanych – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 8,68 zł do 173,10 zł
— świadczenie pieniężne przysługujące osobom deportowanym do pracy przymusowej oraz osadzonym w obozach pracy przez III Rzeszę i ZSRR – w zależności od liczby pełnych miesięcy trwania pracy	od 8,68 zł do 173,10 zł

Renta socjalna	567,08 zł
Świadczenie przedemerytalne (przysługujące obecnie)	804,02 zł

Kwota bazowa (przeciętne wynagrodzenie pomniejszone o kwotę składek na ubezpieczenia społeczne)	2578,26 zł
---	------------

Kwoty przychodu powodujące zmniejszenie lub zawieszenie świadczeń rencistów i wcześniejszych emerytów	
70% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego: od 1 września do 30 listopada 2009 r.	2157,10 zł
od 1 grudnia 2009 r. do 28 lutego 2010 r.	2179,70 zł
130% przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego: od 1 września do 30 listopada 2009 r.	4006,00 zł
od 1 grudnia 2009 r. do 28 lutego 2010 r.	4048,10 zł

ZUS dla Ciebie – magazyn informacyjny dla klientów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Wydawca: Centrala ZUS w Warszawie. Redakcja: Wydział Komunikacji Społecznej.
Skład i druk: Poligrafia ZUS w Warszawie. Zamówienie nr 327/10.
Kontakt: zusdlaciebie@zus.pl

Zmieniamy się dla Ciebie

ZUS

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego

Zakład Ubezpieczeń Społecznych buduje Platformę Usług Elektronicznych

Zakład Ubezpieczeń Społecznych rozpoczął realizację ogólnopolskiego projektu Platforma Usług Elektronicznych dla klientów ZUS (PUE) współfinansowanego w 85 proc. ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach 7 osi priorytetowej Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013. Celem projektu jest rozszerzenie dostępu do usług ZUS oferowanych w formie elektronicznej dystrybuowanych różnymi kanałami dostępowymi dla obywateli oraz przedsiębiorców. Realizacja projektu pozwoli na zwiększenie liczby klientów korzystających z udostępnionych rejestrów publicznych, utworzonych aplikacji i usług teleinformatycznych, w szczególności poprzez uruchomienie:

- Nowego Portalu Informacyjnego,
- Centrum Informacji Telefonicznej,
- systemu kierowania ruchem klientów we wszystkich jednostkach ZUS,
- urzędomatów tj. infrastruktury ułatwiającej obywatelom dostęp do PUE.

D O T A C J E   N A   I N N O W A C J E
I N W E S T U J E M Y   W   W A S Z Ą   P R Z Y S Z Ł O Ś Ć

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

